



Overweging 3 januari 2016

We lezen vandaag het evangelie van Mattheüs. De enige van de vier evangelisten die het heeft over drie magiërs, wijze mannen, uit het Oosten die naar Jeruzalem komen om vervolgens het Kind te vinden in Bethlehem.

De drie andere evangelisten reppen met geen woord over dit bezoek van hen. Lucas beschrijft het in de afgelopen dagen zo vaak gehoorde zo mooi en lyrisch beschreven geboorte verhaal van Jezus maar geen woord over de drie wijzen. Marcus begint meteen met het openbare leven van Jezus en Johannes schrijft een heel dichtelijk verhaal en begint met 'het woord was bij God en het Woord is vlees geworden en ook bij hem geen wijzen uit het Oosten'.

Waarom schrijft Mattheüs over deze drie wijze mannen, de magiërs?

Dat heeft te maken met het gegeven dat Mattheüs zijn evangelie schreef voor naar alle waarschijnlijkheid een gemeenschap bestaande uit zowel heidenchristenen (niet-Joodse bekeerlingen) als tot het christendom bekeerde Joden. Het wordt gedateerd rond de jaren 50-60 na Christus, sommigen zeggen zelfs dat het dateert van het eind van de eerste eeuw 80-90 na Christus.

Mattheüs zag en heeft als apostel wellicht ervaren dat het Joodse volk Jezus niet accepteerde maar dat de heidenen wel openstonden voor Jezus en zijn idealen. Hij zag dat heidense christenen voor elkaar brood braken en onder hen geen noodlijdende waren.



Daarom durft Mattheüs te zeggen dat God zich openbaarde aan de heidenen.

Hoe heeft God dat dan gedaan? Mattheüs schrijft door de natuur. Op een dag kijken die wijzen uit het Oosten naar de sterrenhemel en ze worden overvallen door een grootse ervaring. Een beleving die ons ook soms overvalt.

De natuur, de schepping, de sterrenhemel kan ook ons soms voor zo'n grootse ervaring stellen als die wijzen destijds. Kijk op een heldere nacht maar eens naar die sterrenhemel en besef dan dat er miljoenen sterren staan aan het firmament die op miljoenen lichtjaren afstand van je staan in een ruimte die onmetelijk groot is en waar de wetenschap nog steeds niet alles kan ontwaren en verklaren.

En ook al geloof je in en ben je aanhanger van het Darwinisme dan nog moeten we met Plato erkennen ergens is er een eerste 'eerste Beweging' geweest die dit in gang heeft gezet en dan moet je toch erkennen 'wat is de schepper van dit geheel, en wij noemen die Schepper, die eerste 'eerste beweging' God, wat is God toch groot.

Wanneer je de warmte van de zon ervaart op een zonnige dag, die zon die haar warmte op je huid doet voelen en toch zo eindig ver van ons vandaan staat, ook dan moet je wellicht erkennen: wat is die schepper van dit geheel toch groot.

Als je boven op de top van een berg staat en over de groene dalen uitkijkt of wellicht over mooie besneeuwde bergdalen dan kun je overvallen worden door een ah-erlebnis.

Mattheüs gaat er van uit dat die wijzen uit het Oosten turend naar die hemel op een dag ook zo'n bijzondere ervaring



hadden. Wij mogen dat in navolging van Mattheüs een religieuze ervaring noemen die deze wijzen hadden zoals wij die ook soms kunnen hebben als ons iets bijzonders gebeurt of wij iets bijzonders waarnemen of beleven en ervaren dat dit ons verstand te boven gaat: de miljoenen sterren aan het firmament, de uitgestrekte natuur of besneeuwde bergtoppen die ons een ah-erlebnis doen ervaren maar ook de geboorte van een kind, de liefde tussen twee mensen en zoveel meer dat ons overkomt en waar we wetenschappelijk geen verklaringen voor vinden of hebben.

Misschien moeten we ons net als Franciscus deed meer laten aanspreken door de natuur, de wereld om ons heen. Franciscus zag de zon als zijn heer en broeder en kwam zo tot het besef dat God hem dit alles schonk om van te genieten. De maan zag hij als zijn zuster, helder, kostbaar en mooi. Zo kijkend, genietend en God ervarend in de natuur kwam Franciscus tot zijn Zonnelied.

En die drie wijzen volgden die ster zijn omdat zij uit geschriften die ze hadden geraadpleegd wisten: er is iets bijzonders gebeurd. Deze bijzondere ster die zij ontwaarden vertelde hen iets over een pasgeboren koning.

Ze gingen op reis, zochten en vonden en ze keerden langs een andere weg terug naar huis, naar hun land. Langs een andere weg ... anders dan ze kwamen door hun ervaring die ze hadden.

Welke boodschap kan dit verhaal van deze drie wijzen voor ons anno 2016 hebben?

Welke boodschap kan dit verhaal hebben voor ons als Jongerenkerk in 2016?



Velen horen het verhaal van het bezoek van de wijzen op deze dag niet. Ze horen het niet omdat ze niet zoveel meer op hebben met kerk, met vieringen in het weekend, zelfs niet met onze vieringen in de Jongerenkerk.

En misschien moeten we daarom de focus leggen op die godservaringen die mensen hebben buiten de kerk. Want ook God openbaarde zich niet aan de wijzen in een kerkgebouw of synagoge maar in een natuurverschijnsel. In het geval van de wijzen in een ster.

En misschien openbaart God zich ook heden ten dagen meer buiten dan in de kerk.

Wellicht openbaart hij zich daar waar mensen er zijn voor elkaar in de kleine dingen die dagelijks gebeuren om ons heen: een hartelijk woord, een vriendelijke handdruk of oogopslag, een deur die openstaat voor wie aanklopt, mensen die op een AZC kinderopvang verzorgen.

Misschien openbaart God zich daar waar je als mens ervaart op moeilijke en pijnlijke momenten hoe nietig, hoe afhankelijk of hoe vergankelijk we zijn.

Misschien is God juist daar aan het werk waar de kerk zich er juist niet mee bemoeit omdat wij hem willen vangen in formules, dogma's en vastomlijnde rituelen zoals vieringen en God daarmee willen claimen terwijl hij juist in de drie wijzen, mannen uit het Oosten heeft laten zien: ik ben niet te claimen.

Ik ben geen God exclusief voor een bepaalde groep, een bepaalde stroming, een bepaalde denominatie ... nee ik ben een God voor alle mensen.



Dat het verhaal van de wijzen vandaag de dag door niet meer zoveel mensen gehoord wordt juist omdat ze op deze dag niet aanwezig zijn daar waar het verteld wordt, moet ons dat in onze gesecculariseerde tijd en samenleving zorgen baren?

Ik denk het niet. God heeft in het verhaal van de wijzen laten zien dat hij zijn eigen kanalen heeft om mensen te bereiken. Er is een bekend spotje dat aangeeft dat de mens in deze gesecculariseerde tijd misschien wel religieuzer dan ooit.

En wellicht openbaart God zich nog dagelijks aan juist daar waar wij het niet verwachten of aan mensen waarvan wij het niet verwachten maar zien wij als 'mensen van de kerk' dat wellicht niet of herkennen en misschien sterker nog erkennen wij het niet.

En daarmee zijn we terug bij het begin van deze overweging. Mattheüs schreef dit verhaal juist omdat hij zag en doorzag dat juist diegenen die Jezus hadden moeten aanvaarden hem juist niet aanvaarden en God daarom zich op zijn manier openbaarde aan de wijzen uit het Oosten.

Mogen wij ons als Jongerenkerk in 2016 wellicht richten op dit verhaal van de wijzen en er lering uit trekken. Ons niet richten op het binnenkerkelijke gebeuren van deze Jongerenkerk maar juist op zoek gaan naar Gods aanwezigheid buiten de muren van dit gebouw of God present stellen buiten deze muren.

God hoort niet thuis in een institutie, binnen muren of structuren, niet in mooie woorden of in mooie vieringen maar God is daar waar mensen huis en haard verlaten, de ster achterna, op zoek gaan naar een kind, klein en nietig ergens in een stal, ergens op straat, ergens in een portiek zoals ooit de



drie wijzen want zijn ster is daar waar wij oog en oor hebben
voor elkaar, de armsten en kleinsten voorop.
Mag het zo zijn in 2016.